मा.निळू फुले यांनी काढलेले गौरवोद्गार अजून ताजे आहेत. कै.लोटू पाटील यांनी स्वखर्चातून त्या काळच्या मापदंडाप्रमाणे या आडगावात नाट्यगृह बांधले आणि आपल्या गावातील सहकाऱ्यांना घेऊन नाटके तर बसवलीच, पण पुणे, मुंबई येथे पन्नास वर्षांपूर्वी गाजणाऱ्या सर्व संगीत नाटकांचे प्रयोग तेथील नाट्यसंघांना निमंत्रित करुन इथे दाखवली. अनेक नाट्यकलावंतांना त्यांच्या हलाखीच्या दिवसात कै.लोटू पाटील ह्यांनी आधार दिला. ते स्वत: एक उत्तम नट होते. अशा या नटाची आणि सोयगावच्या रंगभूमीची माहिती देणारे किमान लहानसे पुस्तक तरी आता पर्यंत लिहिले जायला हवे होते. दुसरे उदाहरण पाथरी येथील श्रीपाद नरसिंह बेंडे यांचे आहे. 'नाट्यमन्वंतर' या संस्थेने सादर केलेल्या कै.वर्तकांच्या 'आंधळ्याची शाळा' या अनुवादित नाटकाचा नाट्यवाङ्मयाच्या इतिहासात खूप बोलबाला होतो. पण श्रीपाद नरसिंह बेंडे यांचे 'बेबी' हे नाटक 'आंधळ्याची शाळा' या नाटकाच्या आधीचे. पुढच्या काही वर्षात शंभर प्रयोगांपर्यंत पुढे सरकलेले. आणि त्या काळातल्या पांढरपेशा मराठी माणसाच्या जीवनातल्या एका समस्येला सामोरे जाणारे नाटक म्हणून मान्यता पावलेले नाटक. 'आंधळ्याची शाळा' या नाटकाच्या संदर्भात संगीत आणि नेपथ्य या संदर्भात जे जे नवे प्रयोग केले गेले ते सर्व 'बेबी' या नाटकात आधीच केले गेले. एवढेच नाही तर हे नवे प्रयोग करणारे संगीत दिग्दर्शक आणि नेपथ्यकारही 'आंधळ्याची शाळा' या नाटकाचेच संगीत दिग्दर्शक होते. पण कै.बेंडे यांच्या कर्तृत्वाचीही फारशी कुणी नोंद घेतली नाही. माझे मित्र आणि मराठवाड्यातील एक ज्येष्ठ नाट्यलेखक डॉ.प्रियकर यशवंत जैन ह्यांनी बेंडे यांच्या स्मरणार्थ हिंगोली येथे बेंडे एकांकिका स्पर्धा सुरु केली नसती तर कदाचित बेंडे यांचे नावही इतिहासजमा झाले असते. या स्पर्धेमुळेच आमचे मित्र कै.भास्कर कुलकर्णी यांनी बेंडे यांचे अल्पसे चरित्र लिहिले आणि त्यांच्या तीन संहिता उपलब्ध करुन छापल्या. वर्षभरापूर्वीच डॉ.शर्मिष्ठा भगत ह्यांनी कै.श्रीपाद नरसिंह बेंडे यांच्या लेखनाचा व कार्याचा विस्तृत परामर्श घेऊन स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठात प्रबंध सादर केला. पण एवढे ऐतिहासिक कार्य करणाऱ्या बेंडे यांच्याही वाट्याला उपेक्षाच आली. आणि अगदी अलिकडच्या काळात गुरुवर्य कुरुंदकरांनी लिहिलेला 'रंगशाळा' हा भरतमुनींच्या नाट्यशास्त्रावरील ग्रंथ त्यांच्या निधनानंतर प्रसिद्ध झाला. 'हिमालयाची सावली,' 'तुझे आहे तुजपाशी,' 'रायगडाला जेव्हा जाग येते,' 'सं.शारदा' इत्यादी नाटकांवरचे त्यांचे समीक्षा लेख बहुचर्चित राहिले. अशा या नाट्यसमीक्षकालाही अध्यक्षपदाचा हा बहुमान मिळाला नाही. तेव्हा मला अध्यक्षपद मिळाल्यानंतर जणू हा उपेक्षित मराठवाड्याचाच बहुमान आहे असे अनेकांना वाटले. माझ्या सत्कार समारंभात अनेकानी हे बोलून दाखवले. तेव्हा हे अध्यक्षपद मराठवाड्यातल्या ज्या अनेकांना मिळायला हवे होते, ज्यांच्या ऐतिहासिक कार्याचा गौरव व्हायला हवा होता, पण नाट्यवाङ्मयाच्या इतिहासात ज्यांच्या नावाचाही उल्लेख होत नाही,